

Abstract

Tato disertační práce je zaměřena na problematiku osoby znalce v mezinárodním rozhodčím řízení a v mezinárodních investičních sporech. Rozhodčí řízení má oproti řízení před obecnými soudy řadu výhod, a proto je při řešení sporů v této oblasti velmi často využíváno, a při řešení sporů z mezinárodních investic téměř vždy. Cílem práce byla analýza řešení sporů v rozhodčím řízení z pohledu znalce a jeho postavení v něm. Znalec totiž může být osobou, která rozhodcům může významně pomoci spor kvalifikovaně rozhodnout.

Práce se nejprve zabývá obecnými a historickými otázkami, jako je srovnání způsobu řešení sporů, ve kterých se vyskytuje mezinárodní prvek, a to v rozhodčím a soudním řízení a vyjmenovává výhody rozhodčího řízení. Po vymezení pojmu znalec následuje pohled do historie profese znalce na našem území a na její právní úpravu. Vzhledem k našemu členství v Evropské unii nemůže samozřejmě chybět pohled na právní úpravu znalectví v legislativě práva Evropské unie. V této souvislosti je konstatováno, že v současné době není tato oblast unifikována žádnými nařízeními, ale příslušnými směrnicemi, které jsou v práci podrobně rozebrány.

Následuje analýza úpravy znalectví pro oblast rozhodčího řízení, počínaje českou úpravou přes úpravy ve vybraných 24 zemích až po rozhodčí pravidla mezinárodních organizací (zejména UNCITRAL) a vybraných rozhodčích soudů. Zde je pochopitelně věnována pozornost i Řádu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Porovnáme-li jednotlivé úpravy, pak zjistíme, že jak na národní, tak i mezinárodní úrovni je úprava postavení rozhodce odlišná.

Kapitola desátá pak rozebírá postavení znalce v rozhodčím řízení, počínaje jeho jmenováním a požadavky stanovenými pro výkon funkce znalce, rozsah znaleckého úkolu a důkazní hodnotu znaleckého posudku. Je pak na rozhodcích, jakým způsobem budou provádět důkazy, zda budou požadovat pouze písemný znalecký posudek nebo budou vyžadovat i výslech znalce k otázkám stran.

Poslední kapitola je pak cele věnována problematice znalce v mezinárodních investičních sporech. Po analýze úpravy řešení sporů v 79 dvoustranných smlouvách o ochraně a podpoře investic je rozebrán stávající stav v Evropské unii, kdy rušení těchto smluv může vést i k situaci, kdy zahraniční investor by mohl uplatnit svůj nárok z investice pouze u soudu státu, ve kterém je tato investice realizována. Závěr této kapitoly je pak věnován oceňování nároků zahraničních

investorů.

Z pohledu znalce je třeba upozornit na různost právních předpisů a dokumentů, které upravují jeho postavení a činnost ve zkoumané oblasti a potřebu určité minimální unifikace jak na mezinárodní, tak i evropské úrovni.